

Trenčín 2026

TRENČIANSKY
SAMOSPRAVNÝ
K • R • A • J

Trenčín 2026 finančne podporujú Mesto Trenčín a Trenčiansky samosprávny kraj, partnerom Trenčín 2026 je Európska únia.

Stanislav Krajčí

- **Outreach manager (KIT)**
- koordinátor tímu participácie a komunikácie v procese prípravy Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030 (MK)
- Stojíme pri kultúre o. z.
- Kultúrno - komunitné centrum Kalab a Prügerka

Prečo o kultúre dnes?

Celosvetové trendy nazerajú na kultúrne a kreatívne zdroje miest a regiónov v novom kontexte. **Kultúra je pre samosprávy nástrojom, ktorým vedia adekvátne reagovať na miestne a globálne výzvy,** spájať rôzne skupiny obyvateľstva, inovovať, zvyšovať ľudský kapitál a ekonomickú prosperitu spoločného priestoru, ako aj zabezpečovať kultúrny dialóg a spoluprácu vedúcu k mieru a rovnosti.

Prečo o kultúre dnes?

Uvedené akcentovali aj ministri a ministerky kultúry členských štátov UNESCO na konferencii MONDIACULT 2022 prijatím deklarácie o globálnom poslanstve a význame kultúry pre nadchádzajúce desaťročia. **V deklarácii historicky prvýkrát vyhlásili kultúru za globálny verejný statok, ktorý si vyžaduje úplne nový prístup svetového spoločenstva.** Ide o dôležitý krok pre plnú integráciu kultúry ako globálneho verejného statku do agendy pre inkluzívny a trvalo udržateľný rozvoj po roku 2030.

Regionálny rozvoj na Slovensku

Kultúra sa stala dôležitým aspektom rozvoja hospodárstva, vedy a výskumu, vzdelávania, cestovného ruchu, zdravotníctva, sociálnej inklúzie, životného prostredia a pod. **Vo vzťahu k trvalo udržateľnému rozvoju je kultúra horizontálnou prioritou a hrá kľúčovú úlohu ako katalyzátor ekonomického, sociálneho a environmentálneho rozvoja. Potvrdzujú to územné stratégie, v ktorých kultúra a kreatívny priemysel ako integrálne súčasti rastu a rozvoja územia prispievajú k revitalizácii ekonomík, zvyšovaniu zamestnanosti a stimulácii miestneho rozvoja podporou kreativity**

Ako najväčší problém miestnej a regionálnej kultúry bol identifikovaný nedostatok zdrojov na financovanie kultúry, málo atraktívna ponuka kultúrnych akcií a dostupnosť kultúry pre ľudí so zdravotným znevýhodnením.

Kandidatúra: 17. 12. 2019 – 10. 12. 2021

Dvojkolová súťaž

Na Slovensku sa do súťaže prihlásilo osem slovenských miest - Banská Bystrica, Hlohovec, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava, Žilina.

Kritériá hodnotenia:

- 1. Príspevok k dlhodobej stratégii**
- 2. Európsky rozmer**
- 3. Kultúrny a umelecký obsah**
- 4. Schopnosť dosiahnuť ciele**
- 5. Dosah**
- 6. Riadenie**

Skupinu odborníkov - 13 členov.

- 11 členovia odborníci menovaní európskymi inštitúciami a orgánmi, t. j. Európskym parlamentom, Radou, Komisiou, a Výborom regiónov
- 2 členovia budú odborníci menovaní Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky v súlade príslušnými vnútroštátnymi postupmi a po konzultácii s Európskou komisiou.

Ministerstvá SR

Mesto Trenčín a TSK

Transformácia mesta a regiónu kultúrnymi prostriedkami

Trenčín si Ty (urbanistický projekt)

Kultúrna stratégia mesta Trenčín

Bid book (EHMK 2026)

Common Ground
Strand 1

#NatureMatters

Rooted in Nature	Green Line
Heritage Rediscovered	City Reimagined

- Aqua Vitae
- Rural Fermentations
- Creative Wellbeing
- Splanekor 2.0
- Within the Sound
- Cool Interventions
- Climate Sensing
- Modernism Revisited
- GMAB Centre for Architecture
- Sensitively on Brutalism
- Counter Effects
- Underneath the Arches
- Seekers Formations
- Rooted in Trenčín
- Biennale of Contemporary Jewish Arts

#CityMatters

Play Ground
Strand 2

#PeopleMatters

Urban Bloom	Fiesta Bridge
Fields Redesigned	Laboratory of Sustainable Fashion

- Trenčín All-Theatre (TAT)
- Tuning the City
- Castle Contemporary
- New New Music
- New Circus on the Block
- Public Escapades
- World Music Fusions
- Festival of Illusions
- Design Bedrock
- Matter of Glass
- Merino Monument
- Rewiring the World
- Trenčín Literature Fair
- Garage
- New Generation of creative Leaders
- Mesh and Echoes
- Progress Boost

#CultureMatters

New Grounds
Strand 3

#CommunityMatters

All being well	New Peace
Minds wide open	Sounds of Democracy

- Every Parts counts
- Film Festivals of Inclusivity School Editions
- Generations Together
- Floating Communities
- Degustories
- Chill out Nooks
- Fair play
- Art&Science &Curiosity Festival
- Global Equality and Hospitality
- Dialogue decoded Lab
- Destination All-inclusive
- Bridging the Gap
- Waiting Places
- Meditations for the Future

#EuropeMatters

#na'ud'ochzáleží

Inštitút participácie Trenčín (IPT)

IPT umožňuje vyššiu mieru spolurozhodovania obyvateľov a zvyšuje úroveň začleňovania ľudí zo všetkých skupín obyvateľstva do procesov tvorby prostredia mesta, mestských politík a európskych programov, vrátane tvorby kultúry a kultúrnej politiky, prípravy podujatí a programov organizovaných Kreatívnym inštitútom Trenčín (organizácia implementujúca Európske hlavné mesto kultúry).

Strategické ciele:

- **Cieľ 1: Zisťovať a mapovať potreby miestnych obyvateľov;** zhromažďovať, analyzovať a vyhodnocovať súvisiace dáta a využívať ich v spolupráci s ostatnými zložkami mestského úradu a partnermi v záujme koordinácie a naplnenia týchto potrieb, spokojnosti a kvality života v meste.
- **Cieľ 2: Zvýšiť počet a rozmanitosť obyvateľov a zástupcov rôznych sektorov,** inštitúcií a organizácií, komunit a skupín v meste, ktorí sú informovaní o dianí v samospráve; zvýšiť mieru ich angažovanosti a rozšíriť možnosti ich participácie, v záujme sprístupnenia kultúry a demokratizácie tvorby mesta.
- **Cieľ 3: Budovať personálne kapacity úradu a rozvíjať zručnosti zamestnancov mesta** a jeho partnerov v oblasti participatívneho plánovania, projektového manažmentu, kultúrnej politiky, na človeka a miesto orientovanej tvorby prostredia; zdieľať a rozširovať skúsenosti v uvedených oblastiach.

Strategické ciele:

- Ciel' 4: **Podporovať odolnosť existujúcich komunit** a iniciatív a podporiť vznik nových kultúrnych a komunitných aktivít.
- Ciel' 5: **Pomáhať budovať odbornosť a kapacitu miestnych služieb,** inštitúcií a organizácií rozširovať a sprístupňovať ponuku komunitných a kultúrnych aktivít a služieb pre rôzne skupiny obyvateľov, vrátane znevýhodnených a marginalizovaných skupín obyvateľstva.
- Ciel' 6: **Posilniť šírenie informácií** o dianí v meste, aktívnom občianstve, participácii, a EU medzi občanmi.
- Ciel' 7: **naplňať potreby Kreatívneho inštitútu Trenčín** a projektu Trenčín 2026 najmä počas prípravných a realizačného roka.

IPT na meste

- Vznik je podmienený získaním titulu EHMK v roku 2026
- Organizačná štruktúra:
Kancelária primátora
- Zamestnanci: **1 koordinátorka participácie** + ďalší podľa potrieb a rozpočtu (zámer 4 TPP zamestnanci do r. 2026)
- Koordinácia podľa potrieb jednotlivých útvarov mesta + potrieb EHMK (aktivity súvisiace s mestom)
- Rozpočet z CIT n.o. (EHMK)

Aktivity IPT

- Zisťovať a mapovať potreby obyvateľov.
- Zvýšiť občiansku a kultúrnu participáciu obyvateľov
- Rozvíjať participáciu na mestskom úrade - **nastaviť vnútorný systém a podporné mechanizmy, ktoré zabezpečia systematickú participáciu s obyvateľmi**
- Spolupráca na projektoch EHMK 2026
- Rozširovať a sprístupňovať ponuku komunitných a kultúrnych aktivít a služieb pre všetky skupiny obyvateľov.
- Participatívny rozpočet na školách a v meste
- Posilniť šírenie informácií o aktívnom občianstve, participácii, demokratických princípoch a EÚ medzi občanmi
- Výskum, zbieranie a vyhodnocovanie dát pre potreby MSÚ, EHMK, monitoring.

#namestezáleží

Mestský kurátor mesta Trenčín

Vizuálny smog

- Vedenie a aktualizácia databáz reklamných nosičov
- Príprava nových vyhlášok regulujúcich reklamu
- Udeľovanie povolení a usmernení pre nové reklamné nosiče
- Vyjednávanie s prevádzkovateľmi reklamných nosičov
- Kontrola regulácie reklamných zariadení v teréne
- Vytvorenie a vedenie pracovnej skupiny pre reguláciu vizuálneho smogu
- Koordinácia tvorby a kontrola dodržiavania manuálu verejného priestoru, manuálu označovania prevádzok a obdobných strategických materiálov

Mestský kurátor mesta Trenčín

Starostlivosť o verejný priestor

- Návrh a zabezpečenie starostlivosti o existujúce umelecké diela vo verejnom priestore, či depozitári mesta v spolupráci s ďalšími mestskými organizáciami
- Vytvorenie a vedenie komisie pre posudzovanie umiestňovania umeleckých diel vo verejnom priestore
- Príprava a kontrola dodržiavania metodiky umiestňovania nových diel do verejného priestoru, pamätných tabúl, pamätníkov, označenia budov vo vlastníctve mesta, vizuálna identita smerovníkov budov
- Vykonávanie potrebných výskumov, prieskumov a vydávanie stanovísk, súvisiacich s témou kultúrneho dedičstva na území mesta
- Komunikácia s dotknutými orgánmi štátnej správy a ďalšími organizáciami
- Spolupráca pri zostavovaní architektonických súťaží a tvorbe koncepcií aktivít vo verejnom priestore

Mestský kurátor mesta Trenčín

Umenie vo verejnom priestore

- Príprava a kontrola manuálu pre aktivity vo verejnom priestore pre verejnosť i inštitúcie
- Komunikácia s umeleckými a kultúrnymi organizáciami v meste, umeleckou obcou, Kreatívnym inštitútom Trenčín
- Príprava krátkodobých umeleckých aktivít na území mesta, prípadne rezidencií či novým programov podporujúcich umelecké aktivity v meste
- Konzultácie v otázkach umenia a architektúry pre potreby mesta

Mestský kurátor mesta Trenčín

Manuál reklamy

- Vypracovanie rámcovej stratégie (postup pre každý druh reklamného zariadenia)
- workshop s MILK štúdiom a miestnymi dizajnérmi a podnikateľmi - [Trenčín-prezentácia výsledkov.pdf](#)
- Trenčín ako jedna z prvých samospráv začal s reguláciou reklamy v územnom pláne, už v roku 2018

#nakultúrechzáleží

Trenčiansky kreatívny klaster

Kultúrny a kreatívny priemysel je kľúčový pri rozvíjaní nášho mesta a regiónu smerom ku kvalite života obyvateľov, diverzite, inklúzii aj udržateľnosti.

Výrazne prispieva k budovaniu imidžu mesta a regiónu, zvyšuje ich atraktivnosť pre turistov a investorov.

Výhody klastrov

- **zdieľanie znalostí** a know-how
- **spoločné vzdelávanie a rozvoj** ľudského kapitálu
- **zdieľanie zdrojov**
- **zvyšovanie konkurencieschopnosti** (klastra aj jeho členov)
- **podpora inovácií**
- **budovanie spoločnej identity**, marketingu a/alebo značky, čo zvyšuje konkurencieschopnosť nielen klastra ale napríklad aj regiónu
- **lepší prístup k novým** (aj zahraničným) **trhom**

Kto môže byť členom klastra?

Členom klastra môže byť akákoľvek organizácia, vzdelávacia či verejná inštitúcia, malé a stredné podniky, samostatne zárobkovo činné osoby. Nie je podstatná kvantita členov. Podstatná je **motivácia, vzájomná spolupráca a komunikácia**.

Metodika tvorby územných stratégií pre KKP

Aký je cieľ metodiky?

V najvšeobecnejšej rovine je cieľom poukázať na význam KKP pre hospodársky rozvoj, sociálnu, environmentálnu a kultúrnu oblasť na lokálnej a regionálnej úrovni.

Metodika má zároveň:

poskytnúť referenčný rámec obsahujúci konkrétne postupy, ktoré môžu samosprávy využívať v oblasti strategického plánovania rozvoja KKP, podnietiť územné samosprávy k efektívnemu využívaniu zdrojov a uvoľňovaniu nedostatočne využívaného kultúrneho a kreatívneho potenciálu, stimulovať zástupcov samospráv k tvorbe a implementácii strategických dokumentov v oblasti KKP, poskytnúť príklady dobrej praxe zo SR a zahraničia.

Zdroj: **Platforma pre kultúrny a kreatívny priemysel**

Zelený manuál produkcie kultúrnych podujatí a manuál inkluzívneho prístupu ku kultúre

Ďakujem za pozornosť

stanislav.krajci@trencin2026.eu

Trenčín 2026 finančne podporujú Mesto Trenčín a Trenčiansky samosprávny kraj, partnerom Trenčín 2026 je Európska únia.

The image features a solid blue background. In the center, there is a white circle containing 12 black five-pointed stars, arranged in a ring. Overlaid on this circle are several thin, black, irregular, overlapping loops that resemble orbits or paths. The word "Diskusia" is written in a white, sans-serif font across the middle of the image, centered horizontally and partially overlapping the stars and the black loops.

Diskusia